

Категорія справи № 740/4091/24: Кримінальні справи (з 01.01.2019); Злочини проти основ національної безпеки України; Перешкодження законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань.

Надіслано судом: 04.09.2024. Зареєстровано: 04.09.2024. Забезпечено надання загального доступу: 06.09.2024.

Дата набрання законної сили: 07.10.2024

Номер судового провадження: 1-кп/740/386/24

Номер кримінального провадження в ЄРДР: 22024270000000109

Справа № 740/4091/24

Провадження № 1-кп/740/386/24

В И Р О К

І М Е Н Е М У К Р А Ї Н И

04 вересня 2024 року

м. Ніжин

Ніжинський міськрайонний суд Чернігівської області в складі:

головуючого - судді ОСОБА_1 ,

із секретарем судового засідання ОСОБА_2 ,

за участю:

прокурора ОСОБА_3 ,

обвинуваченого ОСОБА_4 ,

захисника - адвоката ОСОБА_5

провівши відкрите підготовче судове засідання в м. Ніжині Чернігівської області у кримінальному провадженні, зареєстрованому у Єдиному реєстрі досудових розслідувань за № 22024270000000109 від 20.06.2024 за обвинуваченням:

ОСОБА_4 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , уродження м. Костопіль Костопільського району Рівненської області, громадянина України, освіта вища, працює на посаді менеджера зі збуту ТОВ «БОН БУАССОН ДРІНКС», неодружений, не судимий, зареєстрованого за адресою: АДРЕСА_1 , проживаючого за адресою: АДРЕСА_2 ,

у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 114-1 КК України,

ВСТАНОВИВ:

22 лютого 2022 року президент російської федерації, реалізуючи злочинний план по захопленню території України, направив до ради федерації звернення про використання збройних сил російської федерації (далі - зс рф) за межами російської федерації, яке було задоволено.

24 лютого 2022 року о 5 годині президент російської федерації оголосив про рішення розпочати військову операцію в Україні.

У подальшому, на виконання вищевказаного наказу військовослужбовці зс рф шляхом збройної агресії, із застосуванням зброї, незаконно вторглись на територію України через державні кордони України в Автономній Республіці Крим, Донецькій, Луганській, Харківській, Херсонській, Миколаївській, Сумській, Чернігівській, інших областях та здійснили збройний напад на державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, військові частини, інші об'єкти, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення, житлові масиви та інші цивільні об'єкти та здійснили окупацію частини території України,

чим вчинили дії з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, що продовжується по теперішній час та призводить до загибелі значної кількості людей та інших тяжких наслідків.

24 лютого 2022 року указом Президента України № 64/2022, у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» введено воєнний стан на всій території України, дія якого неодноразово продовжувалась в порядку чинного законодавства, та продовжує діяти на даний час.

24 лютого 2022 року у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України та з метою забезпечення оборони держави, підтримання бойової і мобілізаційної готовності Збройних Сил України Президентом України видано указ № 69/2022 «Про загальну мобілізацію», яким зокрема зобов'язано місцеві органи виконавчої влади у взаємодії з ІНФОРМАЦІЯ_2 (далі - ІНФОРМАЦІЯ_2) за участю органів місцевого самоврядування та із залученням підприємств, установ та організацій усіх форм власності, фізичних осіб - підприємців організувати та забезпечити в установленому порядку своєчасне оповіщення громадян, які призиваються на військову службу.

Згідно ст. 65 Конституції України захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про оборону України» особливий період - це період, що настає з моменту оголошення рішення про мобілізацію (крім цільової) або доведення його до виконавців стосовно прихованої мобілізації чи з моменту введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях та охоплює час мобілізації, воєнний час і частково відбудовний період після закінчення воєнних дій.

Згідно зі ст. 3 Закону України «Про Збройні Сили України» до структури Збройних Сил України входять органи військового управління, з'єднання, військові частини, вищі військові навчальні заклади, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти, установи та організації, що не належать до видів та окремих родів військ (сил) Збройних Сил України.

Статтею 11 вказаного Закону до засад діяльності Збройних сил України входить комплектування шляхом призову громадян на військову службу та прийняття на військову службу за контрактом.

Статтею 12 вказаного Закону встановлено, що основними складовими діяльності Збройних Сил України є підготовка Збройних Сил України до виконання покладених на них Конституцією України завдань, організація та забезпечення їх виконання, підтримання на належному рівні бойової і мобілізаційної готовності та боєздатності.

Відповідно до п. 1 Положення про територіальні центри комплектування та соціальної підтримки (далі - Положення), затвердженого Постановою КМУ від 23.02.2022 № 154, територіальні центри комплектування та соціальної підтримки є органами військового управління, що забезпечують виконання законодавства з питань військового обов'язку і військової служби, мобілізаційної підготовки та мобілізації.

Пунктом 9 Положення передбачено, що територіальні центри комплектування та соціальної підтримки відповідно до покладених на них завдань здійснюють заходи щодо призову громадян на військову службу за призовом осіб офіцерського складу, на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, та на військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період.

Відповідно до Наказу Міністерства оборони України № 270 від 20.05.2016 «Про затвердження переліків органів військового управління, в яких передбачено посади державної служби», територіальні центри комплектування та соціальної підтримки відносяться до органів військового управління.

На виконання вказаних вище норм, вимог Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», Порядку організації та ведення військового обліку призовників і військовозобов'язаних, затвердженого Постановою Кабінету міністрів України № 921 від 07.12.2016 (до 05.01.2023), та Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів, затвердженого Постановою Кабінету міністрів України № 1487 від 30.12.2022, Положення про ІНФОРМАЦІЯ_2 , затвердженого Постановою Кабінету міністрів України № 154 від 23.02.2022, представники територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки спільно із представниками Національної поліції здійснюють заходи щодо призову військовозобов'язаних та резервістів під час мобілізації.

Таким чином, викладені обставини свідчать про те, що органи ІНФОРМАЦІЯ_2 входять до складу ЗС України, їх діяльність є складовою діяльності ЗСУ, а перешкодження діяльності ІНФОРМАЦІЯ_2 і їх посадовим особам фактично означає перешкодження діяльності ЗСУ.

Крім того, у своїй роботі територіальні центри комплектування та соціальної підтримки для визначення грифу обмеження доступу матеріальних носіїв інформації керуються вимогами Зводу відомостей, що становлять державну таємницю, затвердженого наказом ЦУ СБУ 23 грудня 2020 року № 383 та Переліку відомостей Збройних Сил України, що становлять службову інформацію, затвердженого наказом ГШ ЗСУ 30 січня 2023 року №12.

Відповідно до пунктів 1.1, 2.8, 3.25 Переліку відомостей Збройних Сил України, що становлять службову інформацію, інформація щодо місць перебування осіб з числа особового складу територіального центру комплектування та соціальної підтримки, осіб, які уповноважені на це начальниками районних територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки при виконанні ними службових та/або посадових обов'язків та інструкцій щодо оповіщення попередньо призначених, військовозобов'язаних та резервістів є службовою інформацією, тобто інформацією з обмеженим доступом.

У той же час, громадянин України ОСОБА_4, знаючи, що діяльність територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки по здійсненню мобілізаційних заходів викликала широкий резонанс у суспільстві, у тому числі і серед осіб, які мають намір ухилитися від мобілізації або не виявляють бажання бути призваними на військову службу, а у соціальних мережах виник посилений попит на поширення інформації про діяльність ІНФОРМАЦІЯ_2, умісно, вирішив перешкодити законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань під час здійснення ними призову на військову службу в особливий період.

З метою перешкодження діяльності ІНФОРМАЦІЯ_2 зі здійснення мобілізаційних заходів ОСОБА_4, за невстановлених у ході досудового розслідування обставин, але не пізніше 24.02.2024, використовуючи особистий акаунт в додатку «Viber» (багатоплатформовий зашифрований месенджер) під назвою «ОСОБА_6», до якого прикріплений номер мобільного телефону НОМЕР_3, приєднався в якості користувача/учасника до створеної 27.01.2024 спільноти під назвою «ІНФОРМАЦІЯ_3» (кількість учасників вказаної групи станом на 04.06.2024 становила 5296 підписників).

Функціональним призначенням вказаного інформаційного ресурсу стало інформування мешканців міста Ніжин та Ніжинського району про дислокацію та переміщення військовослужбовців ІНФОРМАЦІЯ_2, які здійснюють визначені законодавством заходи щодо оповіщення про хід мобілізаційних заходів, з тим, щоб уникнути вручення повісток та подальшої мобілізації.

ОСОБА_4 був активним користувачем/учасником Viber-спільноти «ІНФОРМАЦІЯ_3», де особисто здійснив не менше 2 дописів про дислокацію та переміщення військовослужбовців ІНФОРМАЦІЯ_2, а саме: 24.02.2024 о 12:35 год. «Площа сині + зелені заходять по кафе» та 01.04.2024 об 11:10 год. «Зелені Незалежності», при цьому, одночасно з дописом 01.04.2024 об 11:10 год. виклав один фотознімок, де зображений військовий автомобіль, в якому знаходяться особи у військовій формі ЗС України, які є співробітниками ІНФОРМАЦІЯ_2, що в цей день здійснювали мобілізаційні заходи по АДРЕСА_3.

При цьому вказані повідомлення ОСОБА_4 відповідали фактичному місцю знаходження військовослужбовців ІНФОРМАЦІЯ_2 у відповідні періоди часу, були доступні всім користувачам спільноти.

Тобто, вказані дії ОСОБА_4 акцентували увагу учасників спільноти саме на діяльність ІНФОРМАЦІЯ_2, а не на інші аспекти інформаційного суспільства.

Упродовж часу функціонування Viber-спільноти «ІНФОРМАЦІЯ_3»

(у період з 27.01.2024 по 29.05.2024) розмішувались повідомлення з інформацією про час та місце вручення повісток співробітниками ІНФОРМАЦІЯ_2, що давало можливість особам призовного віку уникати отримання таких повісток у означених місцях, і як наслідок, створювало передумови для ухиляння від виконання ними військового обов'язку.

Про нові публікації у вказаній спільноті автоматично повідомлялися підписники, а також усі публікації були доступними для усіх учасників групи «ІНФОРМАЦІЯ_3» та відповідали дійсності, що у свою чергу призвело до розкриття форм та методів виконання мобілізаційного плану на території м. Ніжин та Ніжинського району, зриву мобілізаційних заходів.

Цілеспрямоване поширення серед громадян України, які підлягають військовому обліку, призову, відомостей, зокрема в соціальних мережах через Інтернет, інформації про місця фактичного проведення мобілізаційних

заходів військовослужбовцями ІНФОРМАЦІЯ_2, перешкоджає їх законній діяльності, визначеній ст. ст. 1, 14, 33, 34 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу», ст. 22 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», оскільки надає можливість громадянам України, які бажають ухилитися від виконання військового обов'язку, уникнути військового обліку та призову і створює перепони для встановлення мобілізаційного ресурсу держави, укомплектування ЗСУ та інших військових формувань у відповідності до штатів воєнного стану, ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних і резервістів, ведення Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів.

Таким чином, здійснивши розміщення у Viber-спільноті

«ІНФОРМАЦІЯ_3» повідомлень про місця фактичного проведення мобілізаційних заходів працівниками ІНФОРМАЦІЯ_2, ОСОБА_4 втрутився в його законну діяльність та створив перешкоди, перепони в діяльності ЗСУ та інших військових формувань, що призвело до суспільно-небезпечних наслідків у вигляді нездійснення в повному обсязі у визначені терміни мобілізаційних заходів, встановлення мобілізаційного ресурсу держави, призову, укомплектування ЗСУ та інших військових формувань у відповідності до штатів воєнного стану, ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних і резервістів, ведення Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів.

Вищевказаними діями ОСОБА_4 вчинив кримінальне правопорушення (злочин), передбачений ч. 1 ст. 114-1 КК України, а саме перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань в особливий період.

У підготовчому судовому засіданні на розгляд суду подано угоду про визнання винуватості, укладену 04.09.2024 між прокурором у кримінальному провадженні - начальником відділу Чернігівської обласної прокуратури ОСОБА_3 та обвинуваченим ОСОБА_4 у присутності захисника - адвоката ОСОБА_5 після направлення 28.06.2024 обвинувального акта до суду.

В угоді про визнання винуватості зазначені її сторони, формулювання обвинувачення та його правова кваліфікація за ч. 1 ст. 114-1 Кримінального кодексу України, істотні для кримінального провадження обставини, беззастережне визнання ОСОБА_4 своєї винуватості у вчиненні кримінального правопорушення, узгоджене покарання та згода ОСОБА_4 на призначення покарання, наслідки укладення та затвердження угоди, передбачені статтею 473 КПК України, наслідки невиконання угоди.

Згідно з угодою ОСОБА_4 беззастережно та повністю визнав свою винуватість у зазначеному кримінальному правопорушенні та підтверджує обставини, зазначені в обвинувальному акті і які, є істотними для кримінального провадження.

Обставинами, що пом'якшують покарання ОСОБА_4 відповідно до ст. 66 КК України визначено щире каяття та активне сприяння розкриттю злочину.

Обставин, що обтяжують покарання ОСОБА_4 згідно ст. 67 КК України згідно з угодою і обвинувальним актом не встановлено.

В угоді про визнання винуватості сторони також узгодили призначення обвинуваченому покарання за ч. 1 ст. 114-1 Кримінального кодексу України у виді позбавлення волі на строк 5 (п'ять) років. Також сторонами узгоджено звільнення ОСОБА_4 на підставі ст. 75 КК України від відбування покарання з випробуванням з покладенням на нього обов'язків, визначених ст. 76 КК України. При цьому сторонами ураховано наявність кількох обставин, які пом'якшують покарання та істотно знижують ступінь тяжкості вчиненого кримінального правопорушення: щире каяття, активне сприяння розкриттю злочину, відсутність обставин, що обтяжують покарання, а також відсутність тяжких наслідків від вчиненого кримінального правопорушення, критичне ставлення до своєї діяльності, притягнення до кримінальної відповідальності вперше, особу обвинуваченого, а також прокурором ураховано обставини, передбачені ст. 470 КПК України.

Прокурор у підготовчому судовому засіданні просив угоду про визнання винуватості затвердити і призначити обвинуваченому узгоджене в угоді покарання.

Обвинувачений ОСОБА_4, після роз'яснення йому права на справедливий судовий розгляд, суті обвинувачення та узгодженого покарання і інших заходів, які підлягають застосуванню до нього у разі затвердження угоди судом, наслідків укладення і затвердження угоди і невиконання її умов, в судовому засіданні пояснив, що угода укладена добровільно, він розуміє права, надані йому законом, наслідки укладення та затвердження угоди, передбачені ст. 473 Кримінального процесуального кодексу України, характер обвинувачення, норми ч. 5 ст. 474 Кримінального процесуального кодексу України, беззастережно визнав себе винним у вчиненні кримінального

правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 114-1 Кримінального кодексу України, дав згоду на призначення узгодженого покарання.

Захисник обвинуваченого - адвокат ОСОБА_5 вважала наявними підстави для затвердження угоди.

Вирішуючи питання про можливість затвердження угоди суд виходить з наступного.

Відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 468 Кримінального процесуального кодексу України у кримінальному провадженні може бути укладена угода між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим про визнання винуватості.

Згідно з п. 1 ч. 4, абзацом п'ятим ч. 4, ч. 5 ст. 469 КПК України угода про визнання винуватості між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим може бути укладена у провадженні щодо кримінальних проступків, нетяжких злочинів, тяжких злочинів. Угода про визнання винуватості між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим може бути укладена щодо кримінальних проступків, злочинів, внаслідок яких шкода завдана лише державним чи суспільним інтересам. Укладення угоди про визнання винуватості у кримінальному провадженні щодо уповноваженої особи юридичної особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, у зв'язку з яким здійснюється провадження щодо юридичної особи, а також у кримінальному провадженні щодо кримінальних правопорушень, внаслідок яких шкода завдана державним чи суспільним інтересам або правам та інтересам окремих осіб, у яких беруть участь потерпілий або потерпілі, не допускається, крім випадків надання всіма потерпілими письмової згоди прокурору на укладення ними угоди. Укладення угоди про визнання винуватості може ініціюватися в будь-який момент після повідомлення особі про підозру до виходу суду до нарадчої кімнати для ухвалення вироку.

Злочин, у вчиненні якого обвинувачується ОСОБА_4, відповідно до ст. 12 КК України, є тяжким, потерпілі у кримінальному провадженні відсутні.

ОСОБА_4 у судовому засіданні вину визнав повністю і беззастережно.

Судом встановлено, що угода про визнання винуватості за своїм змістом та порядком укладення відповідає вимогам ст. 468-470, 472 КПК України, а також положенням КК України щодо правової кваліфікації злочину та узгодженого виду покарання, яке передбачене санкцією ч. 1 ст. 114-1 КК України.

Судом з'ясовано, що обвинувачений повністю розуміє свої права, передбачені п. 1 ч.5 ст.474 Кримінального процесуального кодексу України, наслідки укладення та затвердження угоди, визначені п. 1 ч. 1 ст. 473 цього Кодексу, характер обвинувачення, вид покарання, а також інші заходи, які будуть застосовані до нього у разі затвердження угоди судом.

Також суд встановив та переконався, що укладення угоди сторонами є добровільним, тобто не є наслідком застосування насильства, примусу, погроз або наслідком обіцянок чи дії будь-яких інших обставин, ніж ті, що передбачені в угоді.

При перевірці угоди про визнання винуватості на відповідність вимогам Кримінального процесуального кодексу України та Кримінального кодексу України судом встановлено, що дії ОСОБА_4 правильно кваліфіковані за ч. 1 ст. 114-1 Кримінального кодексу України, а саме, як перешкодження законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань в особливий період.

Умови угоди не суперечать інтересам суспільства і не порушують права, свободи чи інтереси сторін або інших осіб, відсутні будь-які підстави вважати, що укладення угоди не було добровільним, узгоджене сторонами покарання відповідає загальним засадам призначення покарання та санкції ч. 1 ст. 114-1 Кримінального кодексу України.

Оскільки сторони узгодили призначення покарання та звільнення від його відбування з випробуванням, суд в порядку та в межах, передбачених ст. 75 КК України, вирішує питання про тривалість іспитового строку, що необхідно встановити ОСОБА_4 при звільненні від відбування покарання з випробуванням, та обов'язків, які необхідно на нього покласти.

Беручи до уваги, що ОСОБА_4 до кримінальної відповідальності притягується вперше, конкретні обставини перешкодження ним законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань в особливий період проявилися в обміні інформації про місця знаходження військовослужбовців ІНФОРМАЦІЯ_2 і поліцейських при проведенні заходів мобілізації у спільноті у месенджері, протиправність і суспільну небезпечність своїх дій наразі усвідомив і демонструє готовність виправитися, на обліках у лікарів нарколога та психіатра не перебуває, суд доходить висновку, що достатнім терміном випробування для ОСОБА_4 є визначення йому іспитового строку тривалістю 1 (один) рік. На підставі пунктів 1, 2 ч. 1 ст.76 КК України на

ОСОБА_4 необхідно покласти обов'язки: періодично з'являтися для реєстрації до уповноваженого органу з питань пробації; повідомляти уповноважений орган з питань пробації про зміну місця проживання, роботи або навчання.

Таким чином, за наслідками розгляду угоди в судовому засіданні під час підготовчого судового провадження, суд, перевіrivши відповідність угоди вимогам кримінального процесуального закону, врахувавши заслухані доводи сторін кримінального провадження, дійшов висновку про наявність правових підстав для прийняття рішення про затвердження угоди про визнання винуватості і призначення ОСОБА_4 узгодженої сторонами міри покарання за вчинення злочину, передбаченого ч. 1 ст. 114-1 КК України, та ухвалення обвинувального вироку.

Долю речових доказів у даному кримінальному провадженні суд вирішує у відповідності до ст. 100 КПК України. Речовий доказ - мобільний телефон марки «OPPO Reno8T», моделі CPH2481 IMEI1: НОМЕР_5 , IMEI2: НОМЕР_6 із сім-картами операторів мобільного зв'язку НОМЕР_7 та НОМЕР_3 , відповідно до ст. 100 КПК України слід конфіскувати в дохід держави як знаряддя вчинення кримінального правопорушення.

Заходи забезпечення кримінального провадження, у тому числі арешт майна та запобіжні заходи, не застосовувалися. Витрати на залучення експертів відсутні. Цивільний позов у провадженні не пред'явлено.

Керуючись ст. 373, 374, 475 КПК України, суд

УХВАЛИВ:

Затвердити угоду про визнання винуватості, укладену 04 вересня 2024 року між обвинуваченим ОСОБА_4 та прокурором у кримінальному провадженні - начальником відділу Чернігівської обласної прокуратури ОСОБА_3 , в кримінальному провадженні зареєстрованому у Єдиному реєстрі досудових розслідувань 20 червня 2024 року за №22024270000000109.

ОСОБА_4 визнати винуватим у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною 1 статті 114-1 Кримінального кодексу України, та призначити йому покарання у виді позбавлення волі на строк 5 (п'ять) років.

На підставі ст.75 КК України звільнити ОСОБА_4 від відбування покарання з випробуванням з іспитовим строком тривалістю один рік, якщо він протягом іспитового строку не вчинить нового кримінального правопорушення і виконає покладені на нього обов'язки.

На підставі ст.76 КК України покласти на ОСОБА_4 обов'язки:

- періодично з'являтися для реєстрації до уповноваженого органу з питань пробації;

- повідомляти уповноважений орган з питань пробації про зміну місця проживання, роботи або навчання.

Речові докази: мобільний телефон марки «OPPO Reno8T», моделі CPH2481 IMEI1: НОМЕР_5 , IMEI2: НОМЕР_6 із сім-картами операторів мобільного зв'язку НОМЕР_7 та НОМЕР_3 - конфіскувати.

Вирок може бути оскаржений з підстав, передбачених ст.394 КПК України, з врахуванням обмеження права оскарження вироку відповідно до ч.1 ст.473 КПК України, шляхом подання апеляційної скарги до Чернігівського апеляційного суду протягом тридцяти днів з дня його проголошення.

Вирок суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги.

У разі подання апеляційної скарги вирок суду, якщо його не скасовано, набирає законної сили після ухвалення рішення судом апеляційної інстанції.

Копію вироку негайно після його проголошення вручити обвинуваченому та прокурору.

Суддя

ОСОБА_1